



Kirken Underviser

Det aktuelle tidsskrift for kirkens pædagogik og undervisning

Minikonfirmander

2

2023

Indhold



4 Minikonfirmander

Af Anita Obeling Kring, Pia Mi Ran Poulsen og Hanne Høgild, redaktører af dette nummer



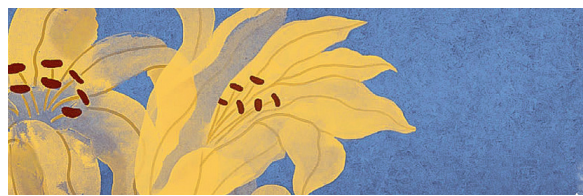
12 Minikonfirmand-undervisningen skaber relation til hele familien

Minikonfirmandarbejdet er et led i børnenes kontinuerlige møde med kirken i Ravnsbjergkirken.



5 Tre skarpe om minikonfirmander

Hvad mener fire centrale folkekirkelige aktører om minikonfirmandarbejdet?



14 Meditation med minier

Meditationer er en metode til at give børnene ro på, når de går til minikonfirmand.



9 Den gode invitation til minikonfirmander

Få inspiration til at lave en flot, fængende og fantasifuld invitation til minikonfirmand.



16 Minikonfirmander er en gave – og en stor arbejdsopgave

Hands-on og gode råd, så minikonfirmandarbejdet bliver sjovt og ikke dræner for kræfter.



19 Ultra Nyt formidler

Ultra Nyt er eksperter i formidling af komplekst stof til børn – få deres bedste tips.



25 Anmeldelse – På opdagelsesrejse i kirken

Oline Bøndergaard Kobbersmed anmelder mini-konfirmand-materiale.



20 Når mini-konfirmandernes erfaringer også er svære

Få idéer til, hvordan de tunge og svære emner også kan få plads i minikonfirmandarbejdet.



22 Er anordningen om børnekonfirmandunder-visning tidssvarende?

Lever alle de mangfoldige tilgange til minikonfirmand-arbejdet op til anordningen? Eller trænger den til et virkelighedstjek?



Forord

Minikonfirmander

*Af Anita Obeling Kring, Pia Mi Ran Poulsen og
Hanne Høgild, redaktører af dette nummer*

I dette nummer af Kirken Underviser sætter vi fokus på en af kerneopgaverne i folkekirkens kateketiske arbejde, nemlig minikonfirmandundervisningen; det obligatoriske tilbud til alle sognets børn om at lære mere om kirke og kristendom.

Vi kommer bredt omkring og spørger fire personer med hver sin folkekirkelige kasket om, hvad der bl.a. er det vigtigste i minikonfirmandunder-

visningen. Vi bringer inspiration til den gode og fængende invitation; vi ser på, når minikonfirmandundervisningen er en del af et kontinuerligt møde med sognets børn, og vi giver inspiration til at skabe ro, arbejde med kriser og meget mere.

Vi håber, I vil lade jer inspirere og ikke mindst læse med!



Tre skarpe om minikonfirmander

Af Pia Mi Ran Poulsen og Hanne Høgild, redaktører af dette nummer

Hvad skal vi i grunden med minikonfirmandarbejdet, og hvad er det vigtigste? Det har vi spurgt fire folkekirkelige aktører om, ligesom vi også har bedt dem svare på, hvordan de ser deres egen rolle i at understøtte et godt minikonfirmandarbejde. I det følgende kan du møde en kirke- og kulturmedarbejder, en religionspædagogisk konsulent, en provst og en biskop.

Tre skarpe om minikonfirmander til ...



Doris Vest Steen, kirke- og kulturmedarbejder i Dronninglund Kirke

Hvorfor skal der være minikonfirmandundervisning i folkekirken?

Det skal der, da vi i folkekirken har en enestående mulighed for at invitere alle børn på 3.-4. årgang til at være med i et fællesskab, hvor der for mig at se skal være plads til at være og lære.

Med dette mener jeg, at minikonfirmandundervisning kan være et pusterum i den verden, børnene lever i med konkurrence, præstation og store grupper.

Hvad er den vigtigste opgave i forhold til minikonfirmandundervisningen?

Det er at give børnene mulighed for at udvikle deres sprog om tro og lade dem møde voksne, der i børnesprog tør tale med børn om liv og død. Jeg tror, at snakke om bøn og snakke om troen på Gud, et kik ind i kapellet, en tur på kirkegården og mødet med en bedemand giver børnene en fortrolighed med tro og kirke, som de tager med sig i rygsækken som en del af deres fundamentet, så de kan forholde sig til livet på godt og ondt.

Hvordan ser du din rolle i at styrke og understøtte et velfungerende minikonfirmandarbejde?

Min rolle i et velfungerende minikonfirmandarbejde begynder for mig længe før børnene begynder i 3. klasse, da jeg gerne vil, at de, inden de bliver inviteret til minikonfirmand, har stiftet bekendtskab med kirken i forbindelse med kirke-skole samarbejde eller i andre kirkelige sammenhænge. Derudover er min rolle også at skabe rammerne for, at børnene føler sig velkommen i kirken og får en god oplevelse med at være minikonfirmand. Jeg vil gerne lære dem om kristendom, men det vigtigste er, at de efter minikonfirmand forbinder kirken med et sted, hvor det er trygt at komme.



Hanne Uhre Hansen, religionspædagogisk konsulent, Fyens Stift

Hvorfor skal der være minikonfirmandundervisning i folkekirken?

Det skal der af flere årsager. Den første er, at det giver god mening for børnene! Minikonfirmandundervisningen er en del af kirkens dåbsoplæring og finder sted på et tidspunkt i børnenes liv, hvor der ofte er stor nysgerrighed og åbenhed til stede. Og for de fleste børn i den alder er kirkens ritualer og traditioner et fantastisk spændende felt at give sig i kast med. Her ser rummet anderledes ud, her taler vi om nogle andre ting, her synger vi, her er vi sammen, spiser, udforsker, tegner og lytter. Minikonfirmand-

undervisningen er med til at åbne for en åndelig dimension i børnenes liv, som dels kan være med til at hjælpe dem på vej i at finde deres tro, og som samtidig giver dem sprog for at tale om det i livet, som ikke kan måles og vejes.

Den anden årsag er, at det giver god mening for kirkerne. Vi skal tage os godt af vores dåbsbørn og gryende menighed, de skal ikke bare føle sig velkomne, men være det i en sådan grad, at de ved, kirken også er deres. Og så giver børn altid liv i kirken med mulighed for, at flere generationer følger med.

Den tredje årsag er, at minikonfirmandundervisningen har bredt sig i den folkelige bevidsthed som en tradition, vi bør tage omhyggeligt vare på. Gennem traditionerne og kirkens lokale rytme med handlinger, dåbsoplæring, gudstjeneste osv. giver vi vanen videre og forankrer kirken i folket, såvel som folket i kirken – og det medvirker minikonfirmandundervisningen til.

Hvad er den vigtigste opgave i forhold til minikonfirmandundervisningen?

Den vigtigste opgave må dels være at fodre deres nysgerrighed samtidig med, at vi holder sulten ved lige så at sige! Og dels at give dem mulighed for at tage kirkerummet i besiddelse, sidde, smage, bevæge sig, synge, lytte og tale i rummet, så de kan mærke, at det også er skabt til dem.

Hvordan ser du din rolle i at styrke og understøtte et velfungerende minikonfirmandarbejde?

Som religionspædagogisk konsulent kan jeg tilbyde sparring, videreformidle initiativer, viden og materialer, arrangere kurser og andet, der kan inspirere dem, der står for minikonfirmandundervisningen. Hertil er det også min opgave at hjælpe og gribe de bolde, der kommer den anden vej, når kirkelige undervisere efterspørger noget specifikt eller melder om udfordringer.



Johannes Gregers Jensen, domprovst i Vor Frue-Vesterbro Provsti, København Stift

Hvorfor skal der være minikonfirmandundervisning i folkekirken?

Vi skal tage os selv alvorligt som børnenes kirke. Der er en stor del af alle børn i Danmark, som er døbt. Dem er vi kirke for. Hvis de skal have en chance for at vide, hvad kirken er, og hvilken rolle den kan have i deres liv, er det noget, som vi må forklare dem. Vi kan ikke længere regne med, at deres forældre gør det. Og her er tilbuddet om at gå til minikonfirmand en rigtig god mulighed. Vi har som kirke pligt til at være der for de her børn, så de oplever kirken som deres folkekirke. Det synes jeg, er det bedste argument. I forlængelse af dåben ligger der en tanke om, at barnet skal tilegne sig kristendommens liv og lære gennem oplæring. Det er den grundlæggende tanke i minikonfirmandundervisningen. At de netop her får mulighed for at tilegne sig kristendommen og blive en del af den lokale kirke og menighed. Det handler primært om at træde ind i børnenes livsverden som en kirke, der er deres, og som en kirke, der tager dem alvorligt. Og som er kirke for dem i øjenhøjde. Når jeg som præst har talt med ældre, dødende mennesker, fortæller de mig ofte om deres oplevelser med og i kirken. Mange af dem har fortalt om deres tid i søndagsskolen eller deres konfirmandoplevelser. Det har gjort et stort indtryk på mig, at de har haft nogle barnsoplevelser, som de stadigvæk kan huske, og som har haft en eller anden normativ betydning for dem. Og det giver anledning til at overveje, hvordan vi som kirke kan give børn i dag den oplevelse, at de får noget med, som de kan bruge og huske resten af deres liv? I dag hvor tidspres og konkurrence fylder meget i børnenes verden, burde kirken tilbyde at være et helle med et analogt fællesskab, hvor de netop kan opleve, at tiden og konkurrencen forsvinder, og at det i hvert fald bliver taget ud af samværet som en faktor. Og så tror jeg, det vil være betydningsfuldt for børnene at kunne møde et voksent menneske, der faktisk har tid til at snakke med dem, uden at de skal nå og kunne en hel masse.

Hvad er den vigtigste opgave i forhold til minikonfirmandundervisningen?

At give dem en relation til kirken. At kirken bliver deres, så når de næste gang går forbi kirken tænker, det her er min kirke! Det vil jeg lægge allermest vægt på. Jeg synes, det er vigtigt, at de i fremtiden kan tænke kirken med som en del af deres horisont. Når vi taler om resiliens, så handler det om, at børnene bliver presset på et felt, men så er der nogle andre felter, de kan læne sig op ad. Hvis kirken kunne sætte sig i spil som et felt, der kunne styrke børnenes resiliens sådan, at når tingene brænder på, så har de kirken og kristendommen som et værktøj, de kan tage frem. Og så kan man sige, at i den dannelse, børnene møder i minikonfirmandundervisningen, handler det om at møde dem med en afbalanceret religiøsitet. Mange børn stifter bekendtskab med religion ved at høre om religiøsitet gennem ikke religiøse mennesker. Så hvis de via minikonfirmandforberedelsen kunne få en fornemmelse af en afbalanceret religiøsitet, som de vil kunne opleve langt de fleste steder i folkekirken, så vil vi også kunne give dem en stor gave i det, tænker jeg.

Hvordan ser du din rolle i at styrke og understøtte et velfungerende minikonfirmandarbejde?

Jeg vil gerne bidrage til, at vi som folkekirke prioriterer børnearbejdet højere. Og her ser jeg det som provstens rolle at understøtte både menighedsrådets og præsternes arbejde med børn i kirken, så det både er i det praktiske at opfordre til, at det bliver gjort, men også at værdisætte det som en meget vigtig opgave. Vi bør som kirke tage opgaven omkring dåbsop-læring og arbejde med børn i kirken langt mere alvorligt. Dels pga. vores dåbstal, men i allerhøjeste grad også fordi mange børn vokser op og mistrives i vores samfund. Jeg ser det helt klart som min opgave at hjælpe folkekirken til at tage børnearbejdet meget mere alvorligt. Vi skal også blive bedre til at nå de udsatte børn. For undersøgelser peger på, at vi på det felt ligner mange af de øvrige kulturelle institutioner. De børn, der benytter sig af folkekirken, er meget sjældent de udsatte børn. Hvis jeg spørger til min egen rolle, er det ikke, fordi den er så stor lige nu, men det er noget af det, som jeg godt kunne tænke mig at skubbe til som provst.



Elob Westergaard, biskop over Ribe Stift

Hvorfor skal der være minikonfirmandundervisning i folkekirken?

Det skal der for, at børnene skal føle sig hjemme i deres kirke og få opbygget en relation til den lokale præst og kirkens medarbejdere.

Hvad er den vigtigste opgave i forhold til minikonfirmandundervisningen?

Det er vigtigt, at børn får oplevelsen af, at det er almindeligt at gå ind i et ualmindeligt rum. Derudover er det også vigtigt at give minikonfirmander en større viden om kristendom og kirke.

Hvordan ser du din rolle i at styrke og understøtte et velfungerende minikonfirmandarbejde?

Som biskop ser jeg det som min opgave at tale minikonfirmandarbejdet op og i det hele taget – i de sammenhænge, jeg indgår i – bidrage til at skabe de bedste rammer for dette arbejde.



Den gode invitation til minikonfirmander

Interview med kommunikationsmedarbejder Anne Skouboe og sognepræst Sarah Bach la Cour i Hyltebjerg Kirke

En invitation til at blive minikonfirmand virker som en arbejdsopgave, der er lige til at gå til. Et billede af nogle søde, smilende børn i en kirke, der har det sjovt og så en glad tekst, der fortæller, hvor hyggeligt det er at høre bibelhistorier og synge salmer. Så burde alle sognets børn valfarte til kirken, men det gør de bare ikke. At lave den gode invitation til minikonfirmander er en udfordring, mange af os bokser med at løse. For hvordan skruer man en invitation sammen, der rammer målgruppen?

Illustrationer frem for billeder

Vi har spurgt kommunikationsmedarbejder Anne Skouboe og sognepræst Sarah Bach la Cour i Hyltebjerg Kirke, hvilke overvejelser de gør sig, når de skal lave en invitation til minikonfirmandundervisning.

Anne: Vi gør os helt vildt mange overvejelser, inden vi sender en invitation ud. Konceptet skal være helt på plads, og det mindset vi er nået frem til, skal også kunne aflæses i invitationen.

Sarah: Vi tænker virkelig meget i målgrupper. Hvad synes børnene i tredje klasse, er sjovt? Hvad trigger dem? Og hvad synes vi selv, er sjovt at lave? Det er en vidunderlig alder, hvor der sker rigtigt meget med dem. Vi har anlagt en legende tilgang, hvor vi går ind i et undreunivers sammen med dem. For mig handler det meget om at give dem nogle oplevelser, som på en eller anden måde bliver kropsliggjort. Jeg tror, at vi husker bedre med kroppen, og det gælder

i særdeleshed børn. Så for mig er det vigtigt at få aktiveret alle sanserne. Vi skal røre, og vi skal høre, vi skal se, vi skal mærke, og vi skal lugte, det hele! Det handler om, at vi skal lege tingene frem, så det ikke bliver skoleagtigt.

»Vi bruger et billedsprog, der gerne må være finurligt og gådefuldt. Derfor foretrækker vi illustrationer fremfor billeder, for med illustrationer kan vi bedre skabe og lege med undreuniverset.«

Anne: Og det prøver vi på at kommunikere gennem vores valg af billeder og sprogbrug. Vi bruger et billedsprog, der gerne må være finurligt og gådefuldt. Derfor foretrækker vi illustrationer fremfor billeder, for med illustrationer kan vi bedre skabe og lege med undreuniverset. Børn er i det hele taget gode til at afkode billeder. De er vant til det hurtige billedsprog fra memes, YouTube, Tik Tok og influencers. Med vores illustrationer håber vi på at kunne tale ind i deres nostalgiske børnesprog, som de kender fra deres barndom, uden at det bliver for pattet. Det må som sagt gerne have et strejf af noget gådefuldt over sig, så børnene bliver fanget og kommer lidt på arbejde for at afkode billederne.

Konkurrence om børnenes opmærksomhed

Sarah: Vores seneste minikonfirmand-forløb »Året rundt på 5 dage« tager udgangspunkt i kirkens højtider og helligdage. Det er planlagt som en sommercamp i begyndelsen af børnenes sommerferie. På fem dage komprimerer vi højtiderne og gennemlever dem med alt, hvad der skal til for at fejre de enkelte dage. Vi spiser flæsketeg og risengrød, fletter julehjerter og synger julesalmer. På den måde får de en oplevelse af en bagvedliggende cyklus, som bliver en del af deres bevidsthed. Det er det organiske element i kirkeåret, som er enormt relaterbart, og som de voksne også kan forholde sig til. Det, som vi er fælles om på tværs af generationer. Det er erfaringer, som de allerede har, og erfa-

ringer med højtider, som de vil møde igen. Sommercampen konkurrerer med fodboldcamp og mange andre tilbud, derfor skal der gøres noget ud af invitationen, så vores tilbud rent faktisk bliver tydeligt og appeller til børnene.

»Grundlæggende skal invitationen vise, hvad jeg kan forvente at opleve. Vi bruger gerne udtalelser fra tidligere deltagere, så kommende mini'er ved, at det er et godt forløb, som er sjovt at deltage i. Vi tester også invitationen på børn i flere aldersgrupper, inden den sendes ud.«

Det handler om førstehåndsindtrykket

Anne: Vi lægger indholdsmæssigt vægt på, at informationen i invitationen er kort, klar og tydelig; hvad får man, hvor og hvornår er det, tilmelding etc. Man skal hurtigt kunne danne sig et overblik. Grundlæggende skal invitationen vise, hvad jeg kan forvente at opleve. Vi bruger gerne udtalelser fra tidligere deltagere, så kommende mini'er ved, at det er et godt forløb, som er sjovt at deltage i. Vi tester også invitationen på børn i flere aldersgrupper, inden den sendes ud.

Sarah: Og så skal det være en flot invitation, som man godt gider at hænge op. Vi fik en respons fra en mor til en dreng. Han syntes, invitationen var så flot. Han vidste ikke, hvad det var, men han syntes, den var så flot, så det ville han gerne gå til! Det er vores erfaring, at det er vigtigt at gøre meget ud af invitationen. Det er ligesom en fødselsdagsinvitation. Den skal der også gøres noget ud af. Børnene sætter enormt meget pris på det. Det er ligesom et kærlighedssprog, hvor de fornemmer, at der er nogen, der gider dem og gerne vil være sammen med dem. Og det afspejler man, hvis man har gjort noget ud af sin invitation. Det hele handler altså om førstehåndsindtrykket. Det er jo ligesom en kirketjener, du møder i døren. Her er det også vigtigt, at du bliver taget godt i mod, for ellers er du den, der er gået.

Anne: Ja, kvalitet og indhold hænger sammen. Der er en synergi mellem indpakning

og indhold. Når vi sender god kvalitet ud, får målgruppen tillid til, at de her rent faktisk kan få en god oplevelse i høj kvalitet, som er værd at give sig i kast med. Det bekræfter, at de får et forløb i samme stil. Når det så er sagt, så kan en flot invitation ikke gøre det alene. Det kræver en god PR-strategi, for invitationen skulle gerne nå bredt ud. Og her har præsten en vigtig rolle, fordi det at gå til minikonfirmand er enormt præstebåret. Eller ansvaret hviler på den kirke- og kulturmedarbejder, som står for undervisningen.

»Et hus at komme til«

Hvad vil I gerne have, at minikonfirmanderne tager med sig?

Sarah: Ro. Jeg kan huske nogle af mine første minikonfirmander, jeg nu har som konfirmander. Det var helt vildt. De var nærmest stressede. »Min mor har sagt, at jeg ikke må starte til håndbold, før jeg er færdig med minikonfirmand, og så skal jeg også til det og det, jeg har rimelig travlt, hvornår er vi færdige?« Forældrene ringede også til dem midt i undervisningen, og jeg var helt målløs. Altså hele den her tilgængelighed. Jeg vil gerne give børnene oplevelsen af et helle, en ro, og at der er nogle voksne, der på eller anden måde tager dem seriøst og alvorligt. Nogle voksne, som også tør snakke med dem om det, som er svært. Altså helt grundlæggende handler det om det, som Janne Mark skriver så fint i sin salme af samme navn, at der er et »hus at komme til«. At kirken gerne må være det hus, der er deres hjem. Det handler om, at de får en relation til huset. Det er betydningsfuldt. Det kan vi især mærke, nu hvor Hyltebjerg Kirke er brændt ned. Det handler om at give dem nogle gode oplevelser i kirkens rum, fordi vi ved, hvor vigtigt det kan være at have et rum, hvor livet rent faktisk må udfolde sig, og hvor de må være til.

Anne: Jeg er helt enig. Det handler om at give børnene et frirum og en mulighed for at styrke deres liv med kirken og kristendommen i deres rygsæk og værktøjskasse.

Tip til invitationen:

Læg vægt på det særegne i jeres sogn og kirke. På Bornikirkens hjemmeside: <https://bornikirken.dk/grafisk/> kan der hentes billeder til jeres materiale. Det er helt gratis.

Fakta

Hyltebjerg sogn er et bysogn på godt 10.245 indbyggere, hvoraf der er 6.256 medlemmer af folkekirken.



Minikonfirmand-undervisningen skaber relation til hele familien

Af Mona Solsø Holm, kirke- og kulturmedarbejder,
Vor Frue Kirke, Aarhus

Ved Ravnsbjergkirken, hvor jeg var ansat indtil for nylig, er minikonfirmand-undervisningen ikke et enkelt nedslag mellem dåb og konfirmationsforberedelsen, men et kontinuerligt møde mellem kirken og sognets børn samt deres familier. Børnene inviteres til et forløb i både 1., 3. og 5. klasse.

Jeg tror, mange oplever, at børnene på 3. klassetrin har en særlig nysgerrighed på kirken rum, Bibelens fortællinger og livets store spørgsmål. Hos os er det tydeligt, hvordan børn i alle aldre har en nysgerrighed på kirken og evangeliet. Fra de syvåriges empatiske sans i

lignelserne, over de niåriges retfærdighedsfor-nemmelse til de 11åriges spørgsmål om følelser, godhed og ondskab.

At ramme alderen på form og indhold

Siden 1987 har minikonfirmander fra 3. klasse gæstet Ravnsbjergkirken, og det blev senere suppleret med et tilbud til også 1. og 5. classes elever. Vi udvikler på forløbet, så vi målretter det til de forskellige aldre på både form og indhold.

I 1. klasse har vi et forløb over seks gange, hvor vi arbejder med lignelser, og børnene er hver gang med til at lave skuespil over dagens lignelse, så kroppen kommer med. Vi synger sange, der ikke kræver, at man kan læse, og vi leger eller laver noget kreativt, der kan være med til at folde dagens lignelse ud. Når vi har hørt om den

barmhjertige samaritaner, leger vi ståtrold, hvor man skal hjælpe hinanden for igen at tage del i legen, og vi taler om, hvem vi er »næste« for.

Når børnene er kommet i 3. klasse, har hver dag et tema i kirkerummet, som kobles med noget aktivt eller kreativt. Den dag det handler om Bibelen, hører de om to begyndelser: Skabelsen og Jesu fødsel. Vi laver en bibliolog over Syndefaldet, og det er skønt at opleve, hvordan børn i niårsalderen er helt med på, hvor svært det er at holde sig fra lige præcis dét, man har fået at vide, man ikke må. Når vi slutter med at gå på Juledugen, kobles skabelse, syndefald og juleevangeliet på finurlig vis, så børnene kan sætte ord på begyndelser og livets glæder og sorger på en filosofisk måde.

På 5. klassetrin kommer børnene to aftener, hvor vi begynder med at lege, lave mad og spise sammen. Undervisningen handler om påskens dage, hvor vi gennemgår dagene både i fortællinger, øvelser og gudstjeneste. Når vi fortæller om Skærtorsdag og beder børnene om at vaske hinandens fødder, rammer vi alderen, hvor de netop er begyndt at have en blufærdighed, der deler gruppen. Nogen har kun få kvaler ved at røre andres fødder, mens andre slet ikke kan holde tanken ud. Det giver grobund for de fineste samtaler om, hvad det betød for disciplene, at Jesus vaskede deres fødder, og hvordan det bliver sat i perspektiv i nadveren, som vi fejrer i gudstjenesten.

»En af gaverne ved kontinuerligheden er børnenes fornemmelse af at kende kirkens rum og undervisningens form.«

Får vi stadig pålægschokolademadder?

En af gaverne ved kontinuerligheden er børnenes fornemmelse af at kende kirkens rum og undervisningens form. Hver gang begynder vi i kirken, spiser noget sammen og laver derefter noget aktivt eller kreativt. Når børnene kommer igen i tredje klasse, spørger de ofte, om de stadig får pålægschokolademadder efter andagten i kirken. De er stolte over at kende »reglerne« for

god opførsel i kirken og føler sig trygge i relationen. De hiver ofte flere af deres venner med – både i børnerelationen og gennem forældrenes relation til hinanden og med deres fortælling om tidligere forløb.

En relation til hele familien

Ved forløbene i både 1. og 3. klasse slutter vi med et familiearrangement, hvor vi fejrer gudstjeneste og spiser sammen. Børnene er selvfølgelig aktive i gudstjenesten ved fx at gå ind i procession i begyndelsen af gudstjenesten, læse indgangs- og udgangsbøn, synge noget for familierne og ved en lille aktivitet som led i gudstjenesten. Måske går de udklædte ind, måske bærer de lys ind. Hvis det handler om taknemmelighed, er der en øvelse om at tale sammen i familien og skrive noget ned, man er taknemmelig for. Hvis det handler om lys, tænder minikonfirmanderne lys, mens familierne hjælper med at finde på noget eller nogen, vi tænder lys for. Efter gudstjenesten spiser vi sammen og markerer afslutningen på forløbet med korte taler og en leg, hvor familierne skal samarbejde for at nå i mål.

Forældrene er altid taknemmelige for at komme og opleve kirken. De fortæller om deres børns oplevelser, de kommer med deres egne spørgsmål, og de søskende, som enten lige har været her eller snart skal inviteres, siger »tak for sidste« eller »vi ses«. Nogle af forløbets øvelser er kommet med hjem omkring spisebordet, og flere familier vender tilbage igen og igen med søskende, eller fordi børnene nu er blevet to år ældre. Kirken Underviser | Minikonfirmander Juledugen er en 20 meter lang dug, som viser billeder om skabelse, nye begyndelser, syndefald, juleevangelium og med inspiration til salme-linjer. Læs mere eller køb den på: <https://www.konfirmandcenter.dk/ressourcer/udgivet-materiale/ting-til-koeb-og-laan/juledug/>

Bibliolog er en metode til at føre deltageren ind i den bibelske fortælling ved at bede deltageren identificere sig med en person fra teksten og spørge til denne person. Fx »Eva, hvordan smager æblet?«, »Zakæus, hvorfor vil du gerne møde Jesus?«, »Jesus, hvorfor er du vred?« etc.



Meditation med minier

Af Annette Molin Brautsch, sognepræst i Flintholm Kirke og religionspædagogisk konsulent, Københavns Stift

Slap af!

»Velkommen til meditationen »Perlen«.

Læg dig godt til rette og mærk at du bliver tung i kroppen.

Dine ben slapper af. Dine fødder holder pause. Din ryg hviler og din nakke og dit hoved har givet slip og slapper af.

Lad dine arme ligge slapt langs kroppen eller læg dine hænder på maven.

Forestil dig, at du bliver puttet med en grøn dyne omkring dig.

Tag så en dyb indånding og hold vejret lidt og pust ud (ånd ind / pust ud)

Det gør vi lige igen ...

Og en gang til ...

Prøv at lytte en gang

Du er ude ved havet ...«

– Fra »Slap af i kirken« 2022, indledningen til Perlen, en meditation om at tro.

Jeg har skrevet 10 meditationer til minikonfirmander, som jeg også bruger til konfirmanderne. Fælles for de to grupper er, at de er børn, som trænger til et sted at slappe af, væk fra hverdagens støj og tempo. Teenager eller betwennager – fred og ro hører til sjældenhederne. Og vi skal som kirke være i stand til at kunne give dem netop det.

»At få at vide, at man skal lægge sig ned på en kirkebænk og tage skoene af, er allerede dér en anderledes oplevelse. At kigge op i det hvælvede kirkeloft minder ikke om noget andet sted, de kender. At lægge mobilen for enden af bænken, hvis den ellers er i nærheden, kan være en befrielse.«

At ligge ned på kirkebænken

Den kontemplative kirke vinder mere og mere frem i disse år. Det gør den, fordi der er en strømning i tiden, hvor mennesker generelt søger roen og stilheden i et accelererende samfund. Vi ser det i flere kirker med mindfulness gudstjenester, urban retreats og andet tilsvarende for voksne især. Men børnene skal også mødes af den kirke, som giver rum for en ro, hvor de føler sig tilpas. Det oplever jeg, at de gør, når de i den kirkelige undervisning mødes af det meditative og fordybende rum. At få at vide, at man skal lægge sig ned på en kirkebænk og tage skoene af, er allerede dér en anderledes oplevelse. At kigge op i det hvælvede kirkeloft minder ikke om noget andet sted, de kender. At lægge mobilen for enden af bænken, hvis den ellers er i nærheden, kan være en befrielse.

Du skal – fjern valget og skænk dem roen

Du skal lægge mobilen væk og slappe af i kroppen. Du skal slappe af nu. Du skal lukke øjnene. Du skal lytte. Du skal. Der er en underlig befrielse i at få at vide, hvordan man skal finde ro. Når valgene og mulighederne fjernes, skærpes sanserne, og der kan bedre fokuseres. Når vi guider børnene, hjælper vi dem til en fordybelse, hvor vi skænker dem roen. Tænk, hvis vi som kirke kan være det sted, hvor børnene tidligt lærer, at

her kan de tænke sig hen, når de bliver stressede eller får angst.

Vis børnene, at kirken er et helle

Vi lever i en tid, der måske mere end nogensinde kalder på mere ro og mere fordybelse. Allerede tidligt ser vi, at børn og unge giver udtryk for mistrivsel i skolen. Det er angst og stress, der præger mange børn særligt fra 3. klassetrin i 10års alderen. Spørgsmål som »er jeg god nok?«, »er jeg dygtig nok?«, »ser jeg pæn nok ud?«, »er jeg værd at være venner med?« står hos mange i kø for at blive negativt besvaret af den indre dommer. Skolen forsøger flere steder at imødegå dette med blandt andet tilbud om yoga i SFO-tiden eller mindfulness-øvelser i undervisningstiden indimellem. Men som kirke bør vi også række ud med den lange tradition, vi reelt har for kontemplation. Vi kan fx i forbindelse med minikonfirmandtilbuddet gøre opmærksom på, at kirken er et helle midt i larmen. Et sted, hvor batterierne kan lades op med meditation og afslapning i et helt unikt rum.

Bibelen i små dejlige dryp

Når man bruger meditationens greb, tales der langsomt og sanseligt. Hvis man fx bruger meditationerne fra »Slap af i kirken«, som følger kirkeåret med teologiske begreber, så vil man opdage de bibelske historier på en helt ny måde. Her tales der til den enkelte i en personlig, opbyggelig og inkluderende tone. Guds billedet er nytestamentligt, så det er den kærlige Gud som far og hans søn Jesus, børnene møder og bliver bevidste om.

FAKTA

Annette Molin Brautsch er forfatter til minikonfirmandmaterialet »Slap af i kirken«, Eksistensen 2022.

Materialet indeholder 10 meditationer og 30 fordybelsesopgaver og består af en vejledning og en elevbog.



Minikonfirmander er en gave – og en stor arbejdsopgave

Af Freja Boe-Hansen, teologisk konsulent i Folkekirkens Skoletjeneste i Næstved, tidligere sognepræst

Minikonfirmandundervisning er et tilbud, du kun kan deltage i én gang, nemlig når du går i 3. klasse. Det er gratis, det kræver ikke særlige forudsætninger, menighedsrådet betaler en bus til at hente og bringe dig de 2 km fra skolen til kirken, du får mad hver gang, præsten har tilrettelagt et varieret og legende forløb som både byder på faste ritualer, ro i en travl skoleuge, fællessange, skattejagt, tårnklattring, nadverbrødsbagning, minipilgrimsvandring, fodbad, krea og meget mere. Så hvorfor er det så hårdt at stable et minikonfirmandforløb på benene?

Jeg havde 14 minikonfirmander tilmeldt i januar 2022. Det var en halvering ift. før Corona og svarede til 1/6 af 3. årgang på skolen. Jeg havde lagt forløbet mandag eftermiddag fra 14.20-15.50, så det ikke clashede med den lokale idrætsforenings tilbud og KFUM-spejdernes ulve-møde. 4. årgang havde også fået invitationen, fordi jeg pga. Corona-restriktionerne ikke udbød minikonfirmandforløb i det tidlige forår 2021, men deres skoledage varede til kl. 15, så de havde reelt ikke mulighed for at deltage. Vedholdenhed er desværre ikke længere en dyd, så de 14 unger fra 3. klasse endte med kun at være 10 ved forløbets afslutning i marts. Men hvilke 10! Med store smil og stolte øjne gik de samlet ud af kirken efter deres minikonfirmation – og det var det hele værd, da Alma spontant udbrød: »Åårh, det var så fedt!!«

Forskellige udfordringer i byen og på landet

Jeg har haft minikonfirmandforløb de fleste af de ti år, jeg har været præst og kender kun til at have minikonfirmander efter skolereformens lange skoledage. Først som bypræst i Vanløse, hvor vi var fire præster i Hyltebjerg og Vanløse kirker, der sammen tilbød et minikonfirmandforløb til 3. klasses elever fra flere forskellige skoler i sognene og de sidste syv år i provinsbysognet Lynge ved Sorø, hvor sognestrukturen er mere klassisk med én folkeskole og én kirke. Her har jeg som præst undervist alle minikonfirmanderne alene, men med jævnlig inddragelse af kirkens personale.

I byen var udfordringen særligt et anstrengt forhold til kirken fra nogle af skolernes side. Vi fik dog allernådigst lov til at hænge plakater op på fritidshjemmene og dele invitationen ud på det daværende skoleintra. De to bysogne i Vanløse havde tilsammen langt over 20.000 indbyggere, så distancen mellem præst og menighed var bare større. Vi kendte ikke alle personligt.

I Lynge har skolen og kirken et godt samarbejde, og jeg har mødt stor velvillighed fra skolens side. Skolesekretæren rundsender min invitation til 3. årgang på Aula, og jeg har uden problemer fået lov at dele flyers ud i klasserne og hænge plakater op. Det hjælper gevaldigt, at alle på skolen kender præsten – og at præsten kender stort set alle børnene (og deres forældre!).

»jeg har alle år haft minikonfirmanderne 10 hverdags gange i januar-marts, og det kan altså betale sig ikke at lægge det samtidigt med de andre fritidsaktiviteter, der har kørt på faste ugedage siden august.«

1 Vær flere om opgaven

Men det er en stor arbejdsopgave at reklamere, indbyde, tilrettelægge, gennemtænke og gennemføre minikonfirmandforløb – ofte også større end konfirmandforløb. Og alene af den grund bør præsten aldrig stå alene med opgaven. Jeg har hver gang hentet børnene i sfo og er kørt

sammen med dem i bussen fra skolen til kirken. Jeg har gjort brug af en fast frivillig hjælper fra menigheden, og jeg har også ofte haft en graver eller en organist med til den enkelte undervisningsgang. Sogneladens oldfrue har stået klar med forplejning hver gang.

2 Minikonfirmand eller fodbold?

Minikonfirmanderne kommer ikke af sig selv – heller ikke selvom tilmeldingen var stor sidste år – og selvom man kan slå på, at minikonfirmand er en unik mulighed i 3. klasse, så er det også et fritidstilbud på linje med fodbold, gymnastik og spejder, som er de store hits i vores sogn. Jeg har ærligt ikke kunnet overskue at lave den minikonfirmandcamp i den første uge i sommerferien, som kunne være løsningen, men jeg har alle år haft minikonfirmanderne 10 hverdags gange i januar-marts, og det kan altså betale sig ikke at lægge det samtidigt med de andre fritidsaktiviteter, der har kørt på faste ugedage siden august. Det er helt klart lettere at navigere i herude i provinsen, hvor tilbuddene trods alt er til at overskue.

3 Planlæg og inviter i god tid

Det er ikke alle steder, det er muligt, men her er samarbejdet med skolen meget frugtbart, og skolen har hvert år sendt min invitation med link til tilmeldingsformularen ud til 3. årgang på skolens Aula. Både ved skoleårets start i august, så familierne var opmærksomme på, at minikonfirmand var et tilbud dette skoleår – og igen i slutningen af november, når vi nærmede os forløbets begyndelse. Skolen har også været gode til at oplyse klassernes skema, så snart de var lagt i slutningen af juni. Vi har desuden reklameret på kirkens hjemmeside, Facebook og i det husstandsomdelte kirkeblad – og det har også været en god idé at prikke lidt til de forældre, man kender.

»Men kontakten til børnene i 9-10 års-alderen er alt for værdifuld til at smide på gulvet. Mange familier med udøbte børn tager hul på snakken om evt. dåb og konfirmation netop tre-fire år før konfirmationsalderen, og her er minikonfirmandforløbet et fedt sted at blive introduceret for kirken.«

Minikonfirmanderne skal kende kirken – og præsten!

Da jeg var på pastoralseminariet, lærte vi, at det var menighedsrådets ansvar at udbyde minikonfirmandundervisning, men hvem der skulle forestå undervisningen, lå lidt hen i tåger. Præstens pligtige opgave var alene at føre tilsyn med undervisningen. Jeg har fuld forståelse for, at det som præst kan være en krog, man hænger sit i forvejen pressede arbejdsliv op på og hager sig fast til – men jeg mener faktisk, at minikonfirmander bør undervises af præsten. Når det ikke er tilfældet, oplever jeg, at minikonfirmandundervisningen flere steder ikke bliver taget alvorligt, nedprioriteres og i værste fald aldrig bliver gennemført. Men kontakten til børnene i 9-10 års-alderen er alt for værdifuld til at smide på gulvet. Mange familier med udøbte børn tager hul på snakken om evt. dåb og konfirmation netop tre-fire år før konfirmationsalderen, og her er minikonfirmandforløbet et fedt sted at blive introduceret for kirken. Let's face it – folkekirken er bare ekstremt relationsbåren, og præsten (særligt på landet!) er uomtvisteligt en del af den relation. At det tilmed er sjovt at have minikonfirmander – og ofte langt mere taknemmeligt end konfirmander, ja, det må man jo så tage med.



Ultra Nyt formidler

Af Pia Mi Ran Poulsen, sognepræst i Vanløse Sogn

<https://www.dr.dk/om-dr/moeddr/dr-de-ler/thea-vinther-ultra-nyt-hvordan-formidler-man-komplekst-stof-i-boernehoejde>

Når der skal formidles komplekst stof til børn, er DR's Ultra Nyt med helt fremme. Siden 2013 har Ultra Nyt været et nyhedstilbud for de 9-14-årige. For at nå ud til målgruppen benytter Ultra Nyt sig af flere sociale platforme, ligesom de også sender på forskellige tidspunkter, så de unge fx kan nå at se Ultra Nyt i frikvarteret. På Ultra Nyts redaktion gør man sig mange overvejelser i forhold til at formidle nyhedstoffet til børnene. Se med, når redaktør på Ultra Nyt Thea Kristine Vinther deler nogle af de spændende overvejelser og erfaringer med 10 års nyhedsformidling til børn. Som bonus får du

også redaktørens tre bedste råd til, hvordan du formidler komplekst stof i børnehøjde. Det er råd, som sagtens kan konverteres og bruges i arbejdet med minikonfirmander.

»Børn er sindssygt kloge. Tit har de meget bedre spørgsmål, end de voksne har.«

Tre gode råd fra Ultra Nyt, når du skal formidle i børnehøjde:

- Tag børnene alvorligt. Lyt til deres tanker og spørgsmål.
- Inddrag børnene – det er meget sjovere og federe at lave noget med dem end til dem.
- Tænk over grafiske virkemidler og form – vær ikke bange for at eksperimentere.



Når mini-konfirmandernes erfaringer også er svære

Af Anita Obeling Kring, kateketisk medarbejder i Holbæk Provsti og sognepræst i Tveje Merløse

I anordningen hedder det, at vi skal »formidle kendskab til kirke og kristendom i mødet med børnenes egne erfaringer og spørgsmål«. Her er vi nødt til også at forholde os til de svære erfaringer, de har gjort sig de sidste par år med først corona, nedlukning af samfundet og nu både krig og energikrise koblet med de problemer, det har medført for mange familier.

I denne artikel bringer vi en række tanker og ideer til at arbejde med kriser og krig med minikonfirmander. Ideerne er samlet op til et møde for kirke- og kulturmedarbejdere i Roskilde og Lolland-Falsters Stifter.

Læg dine bekymringer over til Gud

Kriser kan fremprovokere frygt i os alle, og som med så meget andet er det først og fremmest vigtigt, at vi ikke gør børnene forkerte, men heller ikke fremmaner mere frygt. Vi skal hjælpe dem med at stoppe produktionen af frygt og i stedet tale med dem om, hvad de kan gøre, når den popper op.

Genfortæl lignelsen om sædemanden med fokus på tidslerne, der er et billede på bekymringer, der kvæler frøene, som er de gode og rare tanker. Fortæl så, at man kan holde bekymringerne på afstand og hjælpe de gode tanker til at gro.

Øvelser til at give slip på bekymringerne (for en stund):

Giv dem til Gud:

- Sæt bekymringerne som perler på et kors
- Tænd et lys

- Find en sten, mærk dens tyngde i hånden og tænk på dine bekymringer. Læg så stenen fra dig på alteret. Nu har børnene lagt deres bekymringer over til Gud.

Øvelser til at fylde det gode på:

- Vis livets kraft: plant frø og snak om, at selv om det ser mørkt og dødt ud, så er der stadig håb og liv.
- Del det gode med en anden: Send et kram. Du skal bruge: en rulle papir, en hjælper, farver, kuvert med frimærke.

Tag et stykke papir fra rullen, der svarer til længden på overkroppen med strakte arme. En lægger sig på papiret, mens en anden tegner omkreds af hoved og arme. Farvelæg og tegn ansigt på og fold det nu sammen og send det til en, der trænger til et kram.

Klimakrise

Tag udgangspunkt i, at Gud har givet mennesket den opgave, at vi skal regere over alt det skabte. Her kan man tale om, hvad der menes med regere – er det at bruge, udnytte, passe på eller noget helt andet? Børnene har uden tvivl mange bud.

Man kan gå på opdagelse i naturen evt. med en naturvejleder, hvor man også snakker om behovet for balance.

De kan lave collager med billeder af den perfekte verden, og som voksen kan man italesætte, at man ikke kan klare alting selv.

Øvelse til at mærke, at vi kan række ud mod hinanden, når vi ikke kan bære alting selv: Alle børnene står i en rundkreds med siden til midten og næsen mod den næstes nakke, de skal stå med armene strakt ude i skulderhøjde. Lad dem stå lidt og mærke, at det bliver svært at holde armene selv. Nu skal de dreje sig, så de alle står med næserne ind mod midten, og deres arme kommer til at hvile på naboernes skuldre. Pointen er, at vi ikke kan bære det hele selv, men sammen kan klare mere.

Man kan undersøge, om man kan lave et projekt med minikonfirmanderne, en lille ændring, de kan gøre for at tage ansvar for skaberværket. Fx har Plastic Change en »World Cleanup Day« årligt, men der kan også være andre mere lokale projekter.



Er anordningen om børnekonfirmand-undervisning tidssvarende?

Af Anita Obeling Kring, kateketisk medarbejder i Holbæk Provsti og sognepræst i Tveje Merløse

I 2024 er det 10 år siden, vi fik den nuværende anordning for børnekonfirmandundervisning – og den første, hvor det påhviler menighedsrådet, at alle børn får et tilbud om at deltage i børnekonfirmandundervisning – og allerede inden anordningen blev godkendt, var den blevet overhalet indenom af kommunal- og skolereformen.

I 2018-19 foretog FUV i samarbejde med CUR en undersøgelse af, hvordan det stod til med disse børnekonfirmander, og hvad vi kan gøre fremadrettet for at gøre det bedre. Undersøgelsen udkom i 2021 samtidig med, at vi stod midt i corona-årene, der satte en stop-

per for selv samme undervisning i en periode – eller i hvert fald tvang os til at tænke kreativt. Men hvordan ser det ud nu?

Er det tid til at revidere anordningen, eller skal vi revidere vores egen tilgang til minikonfirmanderne?

I forsøget på at finde svar på det spørgsmål har jeg talt med Stinna Ahrenst, der er religionspædagogisk konsulent i Roskilde Stift, og Annette Molin Brautsch, der er religionspædagogisk konsulent i Københavns Stift.

»Minikonfirmander er et menighedsopbyggende arbejde.«

Var det en fejl at gøre minikonfirmandordningen lovpligtig?

Nej. Det er godt, at vi møder børnene mindst to gange i løbet af deres skoletid, og det er godt, at vi er forpligtet på at tilbyde det. Minikonfirmander er et menighedsopbyggende arbejde.

Det er vigtigt, at vi tager børns åndelige dannelse seriøst især i en tid med traditionstab og kirkeligt dannelsestab, og at vi får vist, at kirken kan være et helle i hverdagen.

Men kan anordningens krav om forløbs afvikling (fx timetal) ikke spænde ben for afviklingen lokalt?

Fordelen ved anordningen er, at man kan løse opgaven sammen med andre fx på tværs af sogne. Men det er nødvendigt, at sognene sætter penge af til opgaven. Så der kan findes lokale løsninger, der tilgodeser kravene.

Hvordan ser det ud med minikonfirmandundervisningen efter coronatidens nedlukninger?

Vi kan fornemme, at børnefamilierne er lidt mere forsigtige med, hvad de bruger deres tid på nu, og minikonfirmandundervisningen taber momentum, så vi har en klar kommunikationsopgave, fx kan man lave små videoer med tidligere minikonfirmander, for de kommer ikke af sig selv.

Hvis man skrev anordningen i dag, hvilke ting kunne I så ønske kom med?

Det er vigtigt at fastholde forløbskarakteren, som det kan lade sig gøre lokalt. Samtidig er det også vigtigt at styrke specialområdet.

Vi kunne godt ønske os, at opgaven bliver lagt ind i præstens arbejdsopgaver, så der fra præstens side er en større forpligtethed på at være til stede, og vi kunne arbejde mere med kvaliteten af undervisningen.

Det ville være en fordel for børnearbejdet med en udvidelse af NY PRÆST, så både minikonfirmander og børnegudstjenester kom med i det obligatoriske forløb. Præster er ikke uddannet i pædagogik eller til at udvælge det bedste stof til målgruppen, så her ville yderligere kvalificering være gavnligt.

»Det meningsfulde arbejde er også at se sammenhængene i sit arbejde!«

Efter minikonfirmanderne er der bl.a. kommet både babysalmesang og tumlingesang til i mange kirker. Har vi i folkekirken fået så mange bolde i luften, at der ikke længere er hænder nok til at gribe dem?

Lad os slå fast, at arbejdet med børn er krævende, og det er også derfor, det er vigtigt, at der er sat penge af, så præsten ikke står alene med arbejdet. Samtidig kan det være en fordel i højere grad at sammentænke det, der sker i sognet og skabe gennemgående temaer på tværs af opgaver og aldersgrupper.

Det meningsfulde arbejde er også at se sammenhængene i sit arbejde!

Også Lars Nymark Heilesen, der er lektor i religionspædagogik ved Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV), følger udviklingen og tendenserne indenfor minikonfirmandarbejdet.

Lars mener, at anordningen ikke har givet børnekonfirmandundervisningen det løft, man forestillede sig, bl.a. fordi folkeskoleloven, der kom samme år, ændrede vilkårene for børnekonfirmandundervisningen. Især er han ked af, at børnekonfirmandundervisningen er lagt ind under det klassiske dåbsopplæringsformål, som konfirmationsforberedelsen også er en del af. Anordningens formulering giver ikke nogen åbning i forhold til at afvikle minikonfirmandundervisningen som et skole-kirke-samarbejde »inden for skoletiden«, der hvilket ellers har vist sig at være en konstruktiv vej i forhold til de udfordringer skolereformen har medført. Og når det gælder konfirmander i specialklasser/-skoler er skole-kirke-samarbejde omkring børnekonfirmandundervisning tilmed eneste farbare vej.

»I praksis er børnekonfirmandundervisning altså ikke kirkelig dåbsundervisning i klassisk forstand, men en kulturelt åben, elementær indføring i »kirken i praksis«.«

Desuden understreger Lars, at de børn, der deltager i minikonfirmandundervisning allerede i 2014 og fortsat siden har bestået af en langt bredere gruppe end dem, der er døbt eller er på vej til dåb.

I praksis er børnekonfirmandundervisning altså ikke kirkelig dåbsundervisning i klassisk forstand, men en kulturelt åben, elementær indføring i »kirken i praksis«.

Grundlæggende står tilbage, at det er vigtigt, at vi i folkekirken har kontakt til aldersgruppen, men der kunne være behov for samtaler både i sogne, provstier og stifter om, hvordan vi bedst løser opgaven med de udfordringer, der er både i forhold til de enkelte målgrupper fx specialklasserne og de lange skoledage for de almindelige klasser og i forhold til de ressourcer, der er i de enkelte sogne/provstier/stifter, fx økonomi og personale.



På opdagelsesrejse i kirken

Anmeldt af cand.theol., kirke- og diakonimedarbejder Oline Bøndergaard Kobbersmed

Nyt, idérigt materiale til brug ved minikonfirmander er udkommet

Som ny underviser for minikonfirmander kan man savne viden om mange ting: hvordan man tilrettelægger et forløb, hvordan man griber samarbejde med skole og forældre an, hvordan man tager højde for urolige børn. På opdagelsesrejse i kirken kommer rundt om alle disse temaer og flere til. Materialet bærer tydeligt præg af, at udgiverne selv har stået med udfordringerne i hænderne. Her er inspiration til både formidling og til al den logistik og kommunikation, et undervisningsforløb kræver.

Velkommen i idé-buffeten

Er det så en rejse, som titlen antyder? Ikke umiddelbart. Materialet fremstår snarere som en omfattende idébank med udgangspunkt i en række klassiske temaer og bibeltekster: dåb, bøn, de kristne højtider, Bibelen etc. Rejsemetaforen kunne være spændende at forfølge, men i så fald er det op til underviseren selv at inkorporere den. Buffet ville måske være en mere dækkende metafor. Men nok knapt så velklingende i en titel.

Bogen er struktureret med en længere indledning fyldt med pædagogiske, praktiske indspil. Dernæst kommer de 12 tematiske samlinger. Hver samling rummer en overflod af forslag til bibeltekster, brug af kirkerum, teologiske overvejelser, inspiration til formidling, aktivitet og leg.

Ud over den idérige bog er der et omfattende materiale online. Så for den underviser, der tager materialet til sig, er der rig lejlighed til afveksling i aktiviteter. Enten fordi man

får lyst til at forny sig, eller fordi minikonfirmandhold er forskellige, og derfor kan det være bæredygtigt med et materiale, der ikke bare er one-size.

Bønnens gave

Én af styrkerne ved materialet er det ugentlige fokus på bøn, der i høj grad inddrager minikonfirmanderne. Enten i form af en bøn, der læses op – evt. af minikonfirmanderne – eller i form af en kreativ bøn.

Et eksempel på en bøn kunne være: »Kære Gud. Tak for alt det flotte, du har skabt til os. Tak, fordi vi er skabt forskellige. Hjælp os at passe på dit skaberværk. Amen.« Andre steder er den skrevne bøn tungere (tekstligt eller teologisk) og derfor måske mere velegnet til voksenoplæsning.

De kreative bønner har fine forslag til medinddragelse. Det kan fx være i form af små lege, fællesbøn hvor symboler sendes rundt, Fadervor med fagter og meget andet.

Bønnen er en gave – også for minikonfirmander. Og den flerstrengede tilgang giver netop mulighed for, at børn med vidt forskellig personlighed, tro og modenhed kan bære bønnen med sig videre. Også når forløbet i kirken er slut. I det hele taget er der flere former for indøvelse i kristen trospraksis, som kan bæres med i hverdagen.

Søndagsskolen og folkekirken

Materialet er udgivet af DFS, Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler. I en del folkekirkelige menigheder trækker man allerede på de gode ressourcer, DFS tilbyder. Andre steder vil DFS være en ny eller fremmed medspiller. En del af de sange, der foreslås, er nok primært kendt for dem, der også kender DFS. Men der findes mange sang- og salmeforslag til de enkelte oplæg. Er man til Gospel Kids eller Sigurd Barrett? Salmebogen eller Syng med? Der er noget for enhver.

Teologisk bærer materialet præg af en klassisk forståelse af kirke og kristendom. Det kan give en klarhed i formidlingen. Men det kan også blive en udfordring i mødet med minikonfirmander, der ofte vil stå i spændet mellem egen tro og tanker, forældres kulturkristendom og den udlægning, de møder i kirken.

Ét af de steder, hvor denne udfordring er størst, er måske i formidling af påskens budskab. I den foreslåede bibelfortælling understreges det, at Jesus døde for at vi kunne få tilgivelse. Bibelteologisk er der mange gode grunde til dét perspektiv. Men spørgsmålet er, om denne dogmatiske tilgang er den oplagte for alle minikonfirmander – især hvis den indgår i en hurtig gennemgang af påsken. Mange får for første gang en sammenhængende fortælling om påsken, hvor de skal forholde sig til den tortur og korsdød, Jesus led. Her kan det være vigtigt også at give plads for gåden, medlidelsen, sejr over døden – og den protest, som nogle børn uvilkårligt vil sidde med.

På opdagelsesrejse i kirken er et idérigt materiale, som kan vise sig at blive til inspiration for mange undervisere, både garvede og nye. Er man nysgerrig, er det muligt at afprøve materialet på soendagsskoler.dk eller at få et lille prøvehæfte med adgang til en hel samling.